

DeiC Ledelsessekretariat
28. januar 2020
Gitte Kudsk

Referat af DeiC bestyrelsesmøde 1-2020

Dato: 24. januar 2020

Tid: 10.00 – 15.00.

Sted: Styrelsen for Forskning og Uddannelse, Bredgade 40, København, Mødelokale 024

Deltagere: John Renner Hansen (KU), Henrik Bindslev(SDU), Henrik Pedersen (AAU via video), Claus Nielsen (DTU), Kirsten Winther Jørgensen(CBS), Jens Chr. Godskesen(ITU), Arnold Boon (AU), Galina Ianchina (RUC, Suppleant).

Lars Christensen (UFM, observatør), Thomas Midtgaard (UFM, observatør), Rene Michelsen (UFM, observatør), Kira Vinberg (DKUNI, observatør), Steen Pedersen (DeiC), Gitte Kudsk (DeiC),

Afbud: Peter Lauritzen (RUC)

Gæster på mødet:

Jeppe Klok Due (KOR) under dagsordenspunkt 7

Nødvendige beslutninger på mødet:

1. Fastlæggelse af bestyrelsesmøde primo/medio marts
2. Godkendelse af indstilling til anvendelse af finanslovsmidler til Sundhedsdatastyrelsen og Danmark Statistik
3. Godkendelse af udkast til format for årsrapport for 2019
4. Drøftelse af indlejring af KOR-aktiviteter, herunder godkendelse af udkast til kommissorium
5. Drøftelse af fremtidig organisering, herunder forlængelse af aftalen med DTU

Dagsorden

Bestyrelsesformanden bød velkommen til nye medlemmer i bestyrelsen. Universitetsdirektør Claus Nielsen, DTU og Universitetsdirektør Peter Lauritzen, RUC.

Det har ikke været muligt for Peter Lauritzen at gøre plads til alle bestyrelsesmøderne i 2020 i kalenderen.

I den gældende forretningsorden fremgår, at der er mødepligt for medlemmerne. Bestyrelsen vedtog en ændring af forretningsordenen, så det fremover bliver muligt at sende en suppleant. Bestyrelsen understregede dog, at udgangspunktet er, at det udpegede medlem deltager, og når der sendes en suppleant skal denne have mandat til at træffe bindende beslutninger på sit universitets vegne.

Aktivitet 01-2020: Forretningsorden ændres til mulighed for at sende suppleanter med mandat til bestyrelsen. Ændringen vedtages endeligt på næste møde i bestyrelsen.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt uden ændringer. I løbet af mødet blev rækkefølgen af punkterne ændret, da behandlingen af punkterne før frokost gik hurtigere end forventet.

2. Referat fra seneste møde

Kirsten Winther Jørgensen mente ikke, at aktiviteten med supplerings af HPC oversigten var en egnet opgave for CIO-gruppen. Referatet tilrettes med denne bemærkning.

Referatet blev godkendt uden yderligere bemærkninger.

3. DeiC i 2020

Bestyrelsen havde modtaget oversigt over opgaver og beslutninger i 2020 som bilag til mødet. Disse blev taget til efterretning.

Oversigten tilføjes, at Rektorkollegiets formand og DeiC bestyrelsesformand bør gentage deres brev til Ministeren om den fremtidige finansiering. Det bør ske snarest for at sikre, at det bliver taget med i det indledende arbejde med Finansloven for 2021.

Novo Nordisk Fonden har netop offentliggjort et kald om opbygning af infrastruktur. DeiC bør gå i forhandling med dem for at sikre, at der er overensstemmelse med DeiCs aktiviteter på området.

Aktivitet 2-2020: Bestyrelsesformanden tage kontakt til Novo Nordisk Fonden. Resultatet sendes til bestyrelsen sammen med referatet. (Opfølgning: Det er aftalt at mødes med direktør Lene Oddershede fra NNF. Thomas Midtgaard, Steen Pedersen og John Renner Hansen deltager. Datoen er endnu ikke fastlagt.)

4. Status for aktiviteter på HPC-området

Bestyrelsen vedtog på mødet den 5. december, at der skulle etableres 4 typer af HPC anlæg. Arbejdsgruppen for National HPC blev genaktiveret, og en opdeling af de aftalte 14 mio. kr. på basis af universiteternes indmelding om behov blev udarbejdet.

Arbejdsgruppen mener ikke at kunne blive færdig med udarbejdelse af kravsspecifikationer til fristen den 15. februar. Bestyrelsesformanden har derfor forlænget fristen til den 1. marts.

Nogle af arbejdsgruppens medlemmer har været utilfredse med, at der ikke udbetales vederlag for deres indsats i arbejdsgruppen og det store arbejdspress. Bestyrelsen var enige om, at arbejdet er for den fælles interesse, og til gavn for universiteterne. Repræsentanterne

opfordres til at gå til deres egen organisation/eget bestyrelsesmedlem, hvis de ønsker at drøfte dette nærmere.

Bestyrelsen vedtog på mødet den 5. december 2019, at hvert af de 4 typer HPC anlæg også indebar 1. mio. kr. til datalager. Bestyrelsen har som opmærksomhedspunkt, at den ligelige fordeling ikke nødvendigvis skal bibeholdes.

Aktivitet 3-2020: Bestyrelsens opmærksomme på fordelingen af midler til datalager eventuelt bør justeres.

Der er forvirring om tidsplanen for EuroHPC Kompetencecenter ansøgning, tildeling og opstart.

Aktivitet 4-2020: Lars Christensen, SFU undersøge hvilken tidsplan, der gælder

Steen Pedersen orienterede om, at DeiC har haft opslået en stilling som Chefkonsulent til koordinering af HPC området. Bestyrelsesformanden var formand for ansættelsesudvalget. Der er fundet en person, og det forventes at personen starter 1. marts 2020

5. Datamanagement

5.1 Orientering om møde med Digitaliseringsstyrelsen

5.2 Mundtlig orientering om status for national datamanagementstrategi baseret på FAIR

Kommissoriet for strategiarbejdet er på vej til at blive offentliggjort. Arbejdsgrupperne vil blive indkaldt, når kommissoriet er endeligt godkendt i Styrelsen for Forskning og Uddannelse. Det er afklaret, at strategien kun skal omhandle de forskningsbaserede data fra forskningsinstitutionerne og private virksomheder med forskningsaktiviteter.

Bestyrelsesformanden og repræsentanter fra SFU havde den 14. januar 2020 et møde med Digitaliseringsstyrelsen vedr. strategien og EU PSI direktivet. Direktivet, der stammer fra 2003 blev i 2019 tilføjet afsnit 10 som handler om forskningsdata. Direktivet beskriver at udgangspunktet er at offentligt finansierede forskningsdata fra midten af 2021 skal være åbne. Hvis der er ønske om at data skal være lukkede, skal der argumenteres for det. Data skal derudover gøres tilgængelige for kommerciel udnyttelse; virksomheder og private skal have fri adgang til dem.

Digitaliseringsstyrelsen er i gang med lovgivning på området.

Digitaliseringsstyrelsen accepterer, at universiteterne og SFU sætter gang i strategiarbejdet.

Bestyrelsesformanden har haft møde med Rigsarkivet om bekendtgørelsen om aflevering af forskningsdata. Det er hans forståelse, at hvis data er FAIR, kan beskrivelsen anvendes til levering og erstatte anmeldelsen på sigt. Universiteterne bør presse på, for at det sker, så høstning af informationerne kan ske automatisk.

Bestyrelsen opfordrede til, at Uddannelses- og Forskningsministeriet følger op på dette i samarbejde med Kulturministeriet. Lars Christensen understregede, at der er jævnlige møder mellem Rigsarkivet/Kulturministeriet og UFM.

Bestyrelsen opfordrede også hinanden til at sørge for at processen starter på deres egne universiteter. Det er forventningen at bekendtgørelsen træder i kraft 1. marts 2020 og så justeres praksis undervejs.

5.3 Overtagelse af Knowledge Exchange aktiviteter – håndtering i DeiC

Bestyrelsesformanden har haft møde med Bas Cordewener, der er den daglige leder af Knowledge Exchange samarbejdet, hvor DeiC har overtaget det danske medlemskab pr. 1. januar 2020. Referatet fra mødet vedlægges dette referat til bestyrelsen. Medlemskabet evalueres inden udgangen af 2021.

Status på arbejdet for det nationale datamanagement og –lagringslandskab

Birte Christensen Dalsgaard, Aarhus Universitet, som var formand for arbejdsgruppen, der så på nationalt datamanagement og storage, har påtaget sig at lave en tilbudsgørende udsendelse ved spørgeskema om behov for storage-elementer. Hvilke typer og elementer skal der investeres i, i 2021. Opgaven udføres for CIO-gruppen med Peter Bruun Nielsen som ansvarlig. DeiC yder sekretariatsbistand til arbejdet.

6. Orientering om EOSC arbejdet

Der er nedsat 6 arbejdsgrupper under EOSC Executive Board, alle med danske deltagere via Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

Thomas Midtgaard orienterede om, at den fremtidige finansiering af EOSC partnerskaber vil blive finansieret gennem Horizon Europe med in-kind fra lande eller partnere. Medlemslandene skal finansiere selve EOSC organisationen, men det forventes at blive et lille beløb.

Partnerskabsmodellen er ikke vedtaget endnu, men bliver formentlig nationale organisationer (à la DeiC). Alternativet er at alle universiteter bliver selvstændige partnere.

Adspurgte opfordrede bestyrelsen til, at SFU indstillede, at DeiC bliver dansk partner. Dog afhængigt af om flertallet af øvrige lande indstiller, at det bliver de enkelte universiteter.

Det forventes, at der foreligger en beskrivelse af det fremtidige partnerskabs set-up ved udgangen af februar. Det forventes, at DeiC bliver bedt om at kommentere på oplægget.

Bestyrelsen spurgte efter hvordan universiteterne kan blive en del af udviklingsprojekterne. Thomas Midtgaard orienterede om, at første skridt er at partnerskabet defineres, herefter udsendes kald omkring implementering. Det er her universiteterne kan byde ind. Kaldene åbnes formentlig først om cirka 1,5 år.

7. KOR – indlejring

Jeppe Klok Due fra KOR deltog under dette punkt.

7.1 Drøftelse af indlejring af KOR aktiviteter og kommissorium

KORs kommissorium skal revideres i forbindelse med indlejringen i DeiC. Revisionen vil i første omgang gælde for 2020 og bør tages op til fornyet revision ved udgangen af året. KOR er et rådgivende organ.

Bestyrelsen påpegede, at alle universiteter bør repræsenteres i det rådgivende organ. Der er ledige pladser i organet, som skal besættes. Indstilling sker fra Det Frie Forskningsråd.

Aktivitet 05-2020: Det Frie Forskningsråd skal anmodes om at indstille nye repræsentanter til KOR. Det skal understreges, at DeiCs bestyrelse ønsker, at alle universiteter er repræsenteret i KOR.

Bestyrelsen godkendte de foreslåede ændringer i KORs kommissorium.

Aktivitet 06-2020: Kommissoriet tilrettes som foreslået og drøftet.

Formanden for KOR har hidtil fået 40.000 kr. årligt i vederlag for sit arbejde. Bestyrelsen godkendte at fastholde dette i 2020. Midlerne vil blive taget fra de 800.000 kr. som er afsat til KOR drift i DeiCs budget.

7.2 Godkendelse af indstilling til anvendelse af finanslovsmidler til Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Statistik

Jeppe Klok Due informerede om at Danmarks Statistik og Sundhedsdatastyrelsen har monopol på deres data. KOR er etableret for at sikre forskerne adgang til data, og forvalte de midler, der skal til for at det er attraktivt. Derudover skal forskerne hjælpes til ikke at bryde de stramme regler, der er for anvendelse af data.

Midler til området fremgår af Finanslovparagraf 19.45.01.20. Håndtering af midlerne fremgår af en samarbejdsaftale, der fremover skal håndteres af DeiC.

Samarbejdsaftalen bestemmer leveringstid (hvor længe skal forskeren vente på adgang til data), datasikkerhed, hvilke maskiner og programmer, der stilles til rådighed (mod yderligere betaling fra forskerne) mm. Derudover indgår aftaler omkring udviklingsprojekter, fx det gennemførte projekt med behandling af data fra Danmarks Statistik på Computerome.

Bestyrelsen ønsker en specifikation af hvilke krav, Danmarks Statistik stiller til behandling af data, således at andre nationale HPC anlæg kan konfigureres og dermed anvendes til forskning i og med data fra Danmarks Statistik.

Samarbejdsaftalen med Danmarks Statistik blev godkendt, med tilføjelse *Ultimo 2020 evalueres projektet sammen med DeiC med henblik på at afdække udviklingsmuligheder samt generelle retningslinjer for DSTs sikkerhedsprocedurer. KOR indkalder til mødet.*

HPC-tekniske medarbejdere fra de nationale HPC anlæg kan efter opfordring følge udviklingsprojektet via DeiC med henblik på at sikre videndeling om håndtering af sensitive data og undersøge mulighed for at forskere kan få adgang til DSTs registerdata på tilsvarende vilkår på øvrige nationale HPC-anlæg.

Samarbejdsaftalen med Sundhedsdatastyrelsen blev godkendt uden yderligere bemærkninger

8. Opfølgning net og services

Bestyrelsen godkendte på bestyrelsesmødet den 26. april 2019 at følge indstilling fra CIO-gruppen om blandt andet udfasning af tjenesten sciencedata.dk og overgang til brugsrelateret betaling for videotjenesterne Adobe Connect og Zoom.

Bestyrelsen fik fremlagt status for de to områder.

8.1 Udfasning af Sciencedata.dk

Efter bestyrelsens beslutning om udfasning af Sciencedata.dk blev et tidligere ansøgt EU-projekt godkendt. Bestyrelsen godkendte, at Sciencedata.dk blev opretholdt som udviklingsplatform for projektet.

Der er stadig mange brugere på systemet, som skal tages hånd om, når den nedlægges.

Etableringen af et nyt fælles nationalt system vil være en del af den igangværende fastlæggelse af det fremtidige landskab på datalagringsområdet. De nuværende brugere på Sciencedata.dk kan blive på tjenesten indtil de samlet kan flyttes over i på nyt fælles system.

8.2 Overgang til betaling for videotjenester

Bestyrelsen drøftede om der var fordele i at have et fælles nationalt videosystem, fremfor at hvert universitet har sit eget. Det vil måske gøre møder på tværs lettere, og det bør klarlægges om der er besparelser ved en fælles løsning. Der bør sikres, at der ikke er konkurrerende nationale løsninger.

Den nuværende betaling via Forskningsnet-abonnementet giver en skæv fordeling i forhold til institutionernes brug.

Bestyrelsen vedtog at bede CIO-gruppen om at komme med en indstilling til om der skal være en fælles national videoløsning, og om betaling bør være forbrugsafhængig.

Aktivitet 07-2020: Bede CIO-gruppen om at komme med en indstilling til om, der skal være en fælles national videoløsning, og om betalingen bør være forbrugsafhængig.

9. Fremtidig organisation

René Michelsen orienterede om at arbejdsgruppen i UFM har et lovudkast på vej. Der er rigtig meget, der skal afgøres om hvad der skal være indeholdt i loven, og hvad der skal fremgå af en bekendtgørelse.

Den eksisterende driftsaftale med DTU om drift af DeiC sekretariat, forskningsnet og tjenester opsiges pr. 1. april 2020 (og udløber 31. december 2020). Det skal håndteres.

10. Forslag til form på årsrapport for 2019

Bestyrelsen blev forelagt et oplæg til nyt format på årsrapporten for 2019. Bestyrelsen godkendte et forslag med følgende indhold:

1. Bestyrelsesformandens beretning
2. Redegørelse for strategiske/hovedaktiviteter
3. En side med infografik pr. hovedområde (Net og tjenester, HPC, datamanagement og internationalt samarbejde)
4. Årsregnskab med noter

11. Meddelelser fra ejerkredsen

Der var ingen meddelelser fra ejerkredsen

12. Kommende møder 2020

Tirsdag den 17. marts 2020 kl. 15.00 – 18.00 via video

Mandag den 20. april 2020 kl 10.00 – 15.00 hos Danske Universiteter

Mandag den 22. juni 2020 kl. 10.00 – 15.00 hos Danske Universiteter

Fredag den 21. august 2020 kl. 10.00 – 15.00 hos Danske Universiteter (strategimøde)

Tirsdag den 20. oktober 2020 kl. 10.00-15.00 hos Danske Universiteter

Mandag den 23. november 2020 kl. 10.00 – 15.00 hos Danske Universiteter

Bilag under linjen

Bilag under linjen fremlægges til bestyrelsens orientering, og behandles ikke på mødet, med mindre et bestyrelsesmedlem har bemærkninger.

Der var ingen bemærkninger til bilag fremlagt under linjen.